

- سرشناسه : لاری، رضی‌الدین عبدالغفور، - ۹۱۲ ق.
- عنوان و نام پدیدآور : تکمله نفحات الانس: شرح احوال و آثار جامی / تألیف رضی‌الدین عبدالغفور لاری؛ مقدمه، تصحیح و تعلیقات محمود عابدی
- مشخصات نشر : تهران: مرکز پژوهشی میراث مکتوب، ۱۳۹۶.
- مشخصات ظاهری : سی و دو، ۲۱۱، ۶ ص. : نمونه.
- فروست : میراث مکتوب؛ ۳۰۵. زبان و ادبیات فارسی؛ ۷۵.
- شابک : 978-600-203-133-4
- وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
- یادداشت : کتاب حاضر تکمله یا قسمت دوم از حاشیه «نفحات الانس من حضرت القدس» نوشته جامی است.
- یادداشت : کتابنامه.
- یادداشت : نمایه.
- عنوان دیگر : شرح احوال و آثار جامی.
- عنوان دیگر : تکمله حواشی نفحات الانس.
- موضوع : جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷-۸۹۸ ق. - سرگذشتنامه
- موضوع : عارفان - سرگذشتنامه
- موضوع : Mystics-Biography
- موضوع : تصوف - متون قدیمی تا قرن ۱۴
- موضوع : Sufism-Early works to 20th century
- موضوع : نثر فارسی - قرن ۹ ق.
- موضوع : Persian Prose literature-15th century
- شناسه افزوده : عابدی، محمود، ۱۳۲۳ - ، مصحح، مقدمه‌نویس
- شناسه افزوده : امیری، مصطفی [مترجم]
- شناسه افزوده : جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷-۸۹۸ ق. نفحات الانس. برگزیده
- شناسه افزوده : مرکز پژوهشی میراث مکتوب
- رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۶ ل ۲۲ ج / ۲۷۸ BP
- رده‌بندی دیویی : ۲۹۷ / ۸۹۲
- شماره کتابشناسی ملی : ۴۶۶۲۹۸۸

تکلمہٴ نفحات الانس

(شرح احوال و آثار جامی)

تألیف

رضی الدین عبدالغفور لاری

(درگذشتہ ۱۹۱۲ء ق.)

تصحیح و تعلیقات

محمود عابدی

تکملۀ نفحات الانس

(شرح احوال و آثار جامی)

تألیف: رضی‌الدین عبدالغفور لاری (درگذشته ۹۱۲ ه. ق.)

مقدمه، تصحیح و تعلیقات: محمود عابدی

ترجمۀ گزیده مقدمه به انگلیسی: مصطفی امیری

ناشر: میراث مکتوب

مدیر تولید: محمد باهر

حروفچین و صفحه‌آرا: رضا سلگی

مدیر فنی و امور چاپ: حسین شاملوفرد

چاپ اول: ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

بها با جلد شومیز: ۱۷۰۰۰ تومان

بها با جلد سخت: ۲۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۳-۱۳۳-۴

چاپ (دیجیتال): میراث

همۀ حقوق متعلق به ناشر و محفوظ است
نشر الکترونیکی اثر بدون کسب اجازه کتبی از ناشر ممنوع است

نشانی ناشر: تهران، ش. پ: ۱۳۱۵۶۹۳۵۱۹

تلفن: ۰۶۶۴۹۰۶۱۲، دورنگار: ۰۶۶۴۰۶۲۵۸

E-mail: tolid@MirasMaktoob.ir

<http://www.MirasMaktoob.ir>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دریابی از فرهنگ پرمایه اسلام و ایران در بخش‌های خطی موج می‌زند. این نسخه‌ها در حقیقت، کارنامه دانشمندان و نوابغ بزرگ و هویت نامده‌های ایرانیان است. برعهده‌ی هر نسلی است که این میراث پراج را پاس دارد و برای شناخت تاریخ و فرهنگ و ادب و سوابق علمی خود به احیاء و بازسازی آن اهتمام ورزد.

با همه‌ی کوشش‌هایی که در سال‌های اخیر برای شناسایی این ذخایر مکتوب و تحقیق و تبیین در آنها انجام گرفته و صد تا کتاب و رساله ارزشمند انتشار یافته هنوز کار نگارنده بسیار است و هزاران کتاب و رساله خطی موجود در کتابخانه‌های داخل و خارج کشور شناسانده و منتشر نشده است. بسیاری از متون نیز، اگرچه بارها به طبع رسیده، منطبق بر روش علمی نیست و تحقیق و تصحیح مجدد نیاز دارد.

احیاء و نشر کتاب‌ها و رساله‌های خطی و طیف‌های است بر روش محققان و مؤسسات فرهنگی، مرکز پژوهشی میراث مکتوب در راستای این هدف در سال ۱۳۷۲ بنیاد نهاده شد تا با حمایت از کوشش‌های محققان و مصححان، و با مشارکت ناشران، مؤسسات علمی، اشخاص فرهنگی و علاقه‌مندان به دانش و فرهنگ سحمی در نشر میراث مکتوب داشته باشد و مجموعه‌ای ارزشمند از متون و منابع تحقیق بر جامعه فرهنگی ایران اسلامی تقدیم دارد.

اکبر ایرانی

مدیر عامل مرکز پژوهشی میراث مکتوب

فهرست مطالب

.....	اشاره
.....	مقدمه
.....	عبدالغفور لاری
.....	آثار عبدالغفور لاری
.....	تکملهٔ نفحات الانس
.....	تاریخ تألیف تکمله
.....	نسخه‌های تکمله
.....	منابع احوال جامی
.....	تکملهٔ نفحات الانس (متن)
.....	شاعری، إخفای سرّ معنی
.....	دغدغهٔ عشق
.....	راه عاشقی
.....	حجاب صورت
.....	شعر، حجاب چهرهٔ اسرار
.....	چنین می‌باید زیست
.....	نخست چراغ روشن، آنگاه مطالعه
.....	استادان

۲۷	صبح سمرقند
۲۹	شاهباز طریق خواجگان
۳۳	نسبت و ریاضت
۳۷	شغل باطنی
۳۹	طریق توحید
۴۱	نذر و عهد در نوشتن
۴۳	استقامت به حدود شرعیّه
۴۵	سلوک شبانه روزی
۴۷	ملاحظت تکلم، خاصیت صحبت
۴۹	اخلاص
۵۱	کم سخنی
۵۳	نیاز با حق، تواضع با خلق
۵۵	نسخه ای جامع
۵۷	هو یقوم و یقعد
۵۹	سخنان ایشان
۶۵	ذکر
۶۹	امور حسنی ممد نسبت
۷۱	مراقبه
۷۳	تصرف، تلقین و توجه
۷۹	اکابر معاصران و ایشان
۸۱	آرزومندان صحبت ایشان
۸۵	مصنفات
۸۷	آغاز و انجام
۱۷۲-۹۳	تعلیقات
۲۰۵-۱۷۳	نمایه ها
۲۱۱-۲۰۷	کتاب نامه

اشاره

زمان سلطان حسین میرزا عجب زمانی بود!
از اهل فضل خراسان، به خصوص شهر هری،
مملو بود. هر کس به هر کاری که مشغول بود،
همتش آن بود که آن را به کمال رساند.

بایرنامه / ۱۱۲

نورالدین عبدالرحمان جامی (م: ۸۹۸ ق)، مانند امیرعلی شیر نوایی وزیر (م: ۹۰۶ ق) و کمالالدین بهزاد نقاش (م: ۹۴۲ ق)، در روزگار سلطان حسین بایقرا، معروفترین امیر تیموری (م: ۹۱۱ ق)، زندگی می‌کرد و از دولت مقام و شهرتی که در ادب و تصوف عصر خود داشت، یکی از زینت‌های دولت و حکومت و از عوامل بقای نام او بود. تألیفات و آثار گوناگون جامی که غالباً به درخواست و به نام امیر علی شیر نوایی پدید آمده‌اند، هم اصلی‌ترین بخش شعر قرن نهم را نمایندگی می‌کنند و هم برجسته‌ترین آثار فارسی صوفیه را در خود دارند، از این رو مطالعه احوال و شناخت آثار او مقدمه لازمی برای فهم ادبیات و عرفان قرن نهم است. تکمله نوحات‌الانس گزارشی از چگونگی زندگی جامی و فهرست آثار اوست و خواننده در این رساله مختصر، زندگی و احوال جامی را با زبانی بالنسبه ساده و صمیمی ملاحظه و مطالعه می‌کند. نویسنده رساله، عبدالغفور لاری، شاگرد و مصاحب جامی، بسیاری از دقیق احوال او را، از آغاز حیات تا انجام آن، چنان باز نموده است که در سراسر تاریخ ادبیات فارسی کمتر نظیری برای آن می‌توان یافت، و به همین سبب همه محققان احوال شاعر، اطلاعات دست اول را در آن یافته‌اند. کار تصحیح و تعلیقات این تکمله، به سال‌ها پیش از این (حدود سال ۱۳۷۰)

باز می‌گردد؛ سال‌هایی که به پایان کار نفعات الانس می‌پیوست. در سال ۱۳۸۰ آن را به «انتشارات جام‌گلی» همکار دانشمندم، استاد دکتر عباس ماهیار پیشکش کردم، اما آن کار چنان که باید، به چشم‌ها نیامد و بسیاری از علاقه‌مندان را، اینجا و آنجا، دیدم که از آن خبر می‌جستند و اثری نمی‌یافتند. اکنون فرصتی پیش آمد که با نگاه دیگر در آن، صورت آراسته و پیراسته‌ترش را به خوانندگان و علاقه‌مندان تقدیم کنم.

و توفیق از خداست. محمود عابدی
فروردین ۹۵